

V OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA CHOROBY CYWILIZACYJNE EPIDEMIA XXI W.

ABSTRAKTY

Redakcja: Alicja Danielewska, Paulina Szymczyk

Lublin, 8 lipca 2022 r.

**V Ogólnopolska Konferencja Naukowa
„Choroby Cywilizacyjne epidemią XXI w.”**

Abstrakty

V Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Choroby Cywilizacyjne epidemią XXI w.”

Abstrakty

Redakcja:
Alicja Danielewska
Paulina Szymczyk

Fundacja na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL
Lublin 2022

**V Ogólnopolska Konferencja Naukowa
„Choroby Cywilizacyjne epidemią XXI w.”
8 lipca 2022 r.**

Abstrakty

Redakcja:

Alicja Danielewska

Paulina Szymczyk

Skład i łamanie:

Kamil Maciąg

Projekt okładki:

Marcin Szklarczyk

© Copyright by Fundacja na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL

ISBN 978-83-67194-68-6

Wydawca:

Fundacja na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL

ul. Głowackiego 35/348

20-060 Lublin

www.fundacja-tygiel.pl

Komitet Naukowy:

- **dr hab. n. med. Marzena Laskowska**, Katedra i Klinika Położnictwa i Perinatologii, Wydział Lekarski, Uniwersytet Medyczny w Lublinie
- **dr hab. n. farm. Małgorzata Wrzosek**, Zakład Biochemii i Farmakogenomiki, Katedra Biochemii i Chemii Klinicznej, Warszawski Uniwersytet Medyczny; Centrum Badań Przedklinicznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego
- **dr Mariola Bartusek**, Zakład Pielęgniarstwa i Społecznych Problemów Medycznych, Wydział Nauk o Zdrowiu w Katowicach, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
- **dr n. med. Wioleta Kowalska**, Katedra i Zakład Immunologii Klinicznej, Uniwersytet Medyczny w Lublinie
- **dr n. med. Hanna Trzcinska**, Katedra Nauk Społecznych i Medycznych, Wydział Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum w Bydgoszczy, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
- **dr Wioletta Wujcicka**, Klinika Położnictwa, Perinatologii i Ginekologii, Instytut „Centrum Zdrowia Matki Polki”
- **dr n. o zdr. Joanna Zembala-John**, Katedra i Zakład Medycyny i Epidemiologii Środowiskowej, Wydział Nauk Medycznych w Zabrze, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Komitet Organizacyjny:

- Ewelina Chodźko
- Alicja Danielewska
- Iwona Domina
- Joanna Jędrzejewska
- Kinga Kalbarczyk
- Joanna Kozłowska
- Kamil Maciąg
- Monika Maciąg
- Izabela Mołdoch-Mendoń
- Paulina Pomajda
- Marcin Szklarczyk
- Paulina Szymczyk

Organizator:

Fundacja
TYGIEL

Spis treści

Wystąpienia Gości Honorowych

Serce w czasach zarazy.....	11
Wybrane zagrożenia cywilizacyjne w położnictwie i ginekologii w XXI wieku	13
Zmniejszyć piętno wagi	15

Wystąpienia Uczestników

Czy modyfikacja mikrobioty jelitowej za pomocą probiotykoterapii wpływa na poprawę zdrowia psychicznego?	19
Jak stres wpływa na ryzyko wystąpienia zdarzeń sercowo-naczyniowych?.....	21
Kształtowanie świadomości prozdrowotnej w miejscu pracy. Podsumowanie Akcji pn. Pracodawca dbający o zdrowie pracowników	22
Obniżenie funkcjonowania komponentów pamięci roboczej u osób starszych	24
Peptyd C jako potencjalny wskaźnik ryzyka zachorowania na nowotwór złośliwy oraz parametr o znaczeniu rokowniczym	25
Probiotykoterapia, a Acne vulgaris – czy wykazuje pozytywne rezultaty w leczeniu trądziku?	27
Psychologiczne czynniki predysponujące do chorób sercowo-naczyniowych	29
Wiedza sportowców na temat zapobiegania urazom i kontuzjom w świetle chorób cywilizacyjnych – wyniki wstępne	30
Wpływ chorób cywilizacyjnych na przebieg ciąży i porodu	32
Indeks Autorów	33

Wystąpienia Gości Honorowych

Serce w czasach zarazy

dr n. o zdr. Joanna Zembala-John, Katedra i Zakład Medycyny i Epidemiologii Środowiskowej, Wydział Nauk Medycznych w Zabrze, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Choroby sercowo-naczyniowe (ChSN) stanowią wiodącą przyczynę zgonów na świecie. Mimo dynamicznego postępu medycyny, nowoczesnej farmakoterapii i coraz szerzej zakrojonych działań na rzecz edukacji i prewencji społeczeństwa, ChSN wciąż stanowią jedno z największych wyzwań zdrowia publicznego XXI wieku.

W Polsce, wg wstępnych danych Głównego Urzędu Statystycznego, w 2021 roku z powodu ChSN zmarło 180 645 osób, co stanowi 34,77% wszystkich zgonów (dla porównania: COVID-19 – 17,04% wszystkich zgonów). Pandemia nie tylko pogłębiła istniejący problem; obnażyła również wiele mechanizmów odpowiedzialnych za rozwój ChSN.

Za rozwój chorób cywilizacyjnych odpowiada nie tylko coraz większe uprzemysłowienie, postępujące zanieczyszczenie środowiska naturalnego, ale także czynniki behawioralne, wynikające ze stylu życia współczesnego człowieka, jego codziennych wyborów i decyzji. Niewłaściwa dieta, nadwaga i otyłość, brak aktywności fizycznej, palenie tytoniu, przewlekły stres – wg Światowej Organizacji Zdrowia 80% przypadków ChSN można byłoby uniknąć, eliminując czynniki ryzyka. W podnoszącej się powoli po pandemii COVID-19, mocno osłabionej zdrowotnie Europie, konieczne jest przyjęcie nowego podejścia do prewencji ChSN.

Europejski Sojusz na rzecz Zdrowia Sercowo-Naczyniowego (*The European Alliance for Cardiovascular Health, EACH*), zrzeszający m.in. Europejskie Towarzystwo Kardiologiczne, apeluje o zmianę perspektywy w postrzeganiu ChSN: czas zacząć mówić o zdrowiu sercowo-naczyniowym, a nie wyłącznie o konsekwencjach jego zaniedbania, o chorobach. Czas na zwiększanie potencjału zdrowotnego społeczeństwa, a nie radzeniu sobie z jego utratą, skupienie się na całej populacji, a nie wyłącznie na pacjentach.

Jedną z lekcji wyniesionych z pandemii COVID-19 jest przekonanie o konieczności przygotowania społeczeństwa na kolejne, potencjalne zagrożenia zdrowotne. Kluczem do sukcesu jest systematyczna i bardziej efektywna edukacja i prewencja chorób przewlekłych, w tym ChSN.

Wybrane zagrożenia cywilizacyjne w położnictwie i ginekologii w XXI wieku

dr hab. n. med. Marzena Laskowska, Katedra i Klinika Położnictwa i Perinatologii,
Wydział Lekarski, Uniwersytet Medyczny w Lublinie

Szybki rozwój cywilizacji niesie za sobą także ogromne ryzyko nieprawidłowego rozwoju ciąży. Nadwaga, otyłość oraz brak aktywności fizycznej, palenie papierosów to potencjalne ryzyko niekorzystnych wyników perinatalnych oraz wzrostu umieralności i zachorowalności kobiet ciężarnych i rodzących.

Dane kliniczne i literaturowe wskazują na zwiększone ryzyko rozwoju cukrzycy ciążowej, nadciśnienia w ciąży, stanu przedzrutowego, choroby żylno-zakrzepowej i zatorowości płucnej u otyłych kobiet ciężarnych oraz ryzyko powikłań okołoporodowych zarówno dla matki, jak i noworodka. Otyłość kobiety ciężarnej to również przyczyna zwiększonej częstości utraty ciąży, porodu przedwczesnego, ryzyka wewnątrzmacicznej śmierci płodu, dysfunkcji łożyska, indukcji porodu i cięcia cesarskiego. Obserwowany we współczesnym położnictwie wzrost odsetka cięć cesarskich ze względu na postrzegane bezpieczeństwo tego zabiegu, korzyści porodowe, a także klimat prawny i preferencje kobiet przyczynił się do występowania zagrażających życiu powikłań takich, jak ciąża w bliźnie po wcześniejszym cięciu cesarskim oraz wrastanie łożyska.

W rozwoju chorób cywilizacyjnych niepodważalną rolę odgrywa także okres życia wewnątrzmacicznego i zjawisko programowania płodowego. Zaobserwowano podwyższone ryzyko rozwoju zespołu metabolicznego i choroby wieńcowej w wieku dorosłym u dzieci urodzonych z małą masą urodzeniową ciała, u których obserwowano zwiększone tempo wzrastania w pierwszych latach życia, prowadzące do wyrównania zarówno wzrostu, jak i masy ciała z ich rówieśnikami z prawidłową masą urodzeniową ciała. Ponadto ograniczone wewnątrzmaciczne wrastanie płodu wraz z zaburzeniami lipidowymi u matki może przyczynić się do przyspieszonego rozwoju

zmian miażdżycowych, insulinooporności, cukrzycy, chorób nerek i nadciśnienia w życiu dorosłym tych dzieci.

Doniesienia te wymagają dalszych badań, a rozwój cywilizacji stawia przed nami nowe wyzwania.

Zmniejszyć piętno wagi

dr hab. n. farm. Małgorzata Wrzosek, malgorzata.wrzosek@wum.edu.pl, Zakład Biochemii i Farmakogenomiki, Katedra Biochemii i Chemii Klinicznej, Warszawski Uniwersytet Medyczny; Centrum Badań Przedklinicznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Otyłość jest chorobą przewlekłą, spowodowaną przez nadmierny rozrost tkanki tłuszczowej wynikający z utrzymującego się w czasie dodatniego bilansu energetycznego. Wzrastająca masa ciała wpływa na pogarszanie jakości życia, może powodować inwalidztwo, a także znaczne skrócenie przewidywanego czasu życia. Ryzyko przedwczesnego zgonu szczególnie dotyczy osób z III stopniem otyłości, czyli z BMI ≥ 40 kg/m². Szacuje się, że wśród skrajnie otyłych mężczyzn w wieku 25-34 lata wskaźnik zgonów jest ok. 12-krotnie wyższy niż u ich rówieśników z prawidłową masą ciała. Ponadto w przypadku otyłości III stopnia mamy znacznie częściej do czynienia z utratą zdolności do pracy i ze wzrostem wydatków ponoszonych na leczenie. Operacja bariatryczna jest uznawaną metodą leczenia otyłości olbrzymiej i często jedyną metodą uzyskania trwałej redukcji masy ciała u pacjenta, w sytuacji, gdy leczenie zachowawcze nie przynosi już spodziewanego efektu lub ma nietrwały charakter. Do leczenia operacyjnego zgłaszają się pacjenci z różnym czasem trwania otyłości, a co za tym idzie z różną ilością chorób z nią współwystępujących, takich jak: cukrzyca typu 2, nadciśnienie tętnicze, dyslipidemia, obturacyjny bezdech senny (OBS) czy choroba stłuszczeniowa wątroby o podłożu metabolicznym. Mimo obiegowej opinii, że dłuższy czas trwania otyłości związany jest z większą ilością komplikacji zdrowotnych, wykazano, że pacjenci z wczesnym wiekiem otyłości, a w konsekwencji z wieloletnią otyłością, mogą mieć niższe ryzyko zachorowania na nadciśnienie tętnicze i cukrzycę typu 2. Leczenie otyłości jest przykładem leczenia, które powinno być przeprowadzone w sposób holistyczny we współpracy specjalistów z różnych dziedzin. Pacjenci często spełniają kryteria kompulsywnego objadania się (BED), podjadania nocnego

(NES) czy jedzenia pod wpływem emocji. Wymagana jest wtedy pomoc psychologiczna lub psychoterapia w celu zmiany zachowań żywieniowych czy postrzegania swojego wyglądu. Ponadto otyłości, a szczególnie otyłości olbrzymiej ($BMI \geq 40 \text{ kg/m}^2$), często towarzyszy stygmatyzacja. Pacjenci stają w obliczu wykluczenia społecznego i dyskryminacji w wielu obszarach życia. To jeszcze bardziej przekłada się na niezadowolenie z życia oraz negatywny obraz samych siebie.

Wystąpienia Uczestników

Czy modyfikacja mikrobioty jelitowej za pomocą probiotykoterapii wpływa na poprawę zdrowia psychicznego?

Aleksandra Nowicka, aleksnowicka@gmail.com, *Studenckie Koło Naukowe Dermatologii, Wydział Lekarski, Collegium Medicum w Bydgoszczy UMK w Toruniu, www.cm.umk.pl*

Współczesna medycyna mierzy się z coraz poważniejszym problemem jakim są choroby cywilizacyjne. Choroby te znacząco obniżają jakość życia oraz zwiększają ryzyko zgonu. Środowisko, w którym żyjemy oddziałuje nie tylko na nasz stan fizyczny, ale również psychiczny. Występowanie depresji szacuje się na 5% wśród populacji osób dorosłych. Na jej rozwój wpływa kombinacja czynników genetycznych, psychicznych oraz środowiskowych. Coraz większą uwagę poświęca się także mikrobiocie jelitowej oraz jej udziałowi w utrzymaniu prawidłowego zdrowia psychicznego.

Badanie przeprowadzone przez Huyk Joo Lee i współpracowników w Korei w 2021 roku miało na celu zweryfikowanie skuteczności probiotykoterapii w zaburzeniach depresyjnych, snu oraz odpowiedzi na stres i poziomu lęku. W 8 tygodniowym badaniu wzięło udział 156 pacjentów odpowiednio wyselekcjonowanych zgodnie z powyższymi kryteriami. Zostali oni losowo przydzieleni do grupy badawczej (78 pacjentów) otrzymującej probiotyk NVP-1704, będącego mieszaną *Lactobacillus Reuteri* NK33 oraz *Bifidobacterium adolescentis* NK98, oraz do grupy placebo (78) otrzymujących maltodekstrynę na czas 8 tygodni. Badanie zostało zakończone oceną kompozycji mikrobioty jelitowej poprzez sekwencjonowanie DNA bakteriynego genu 16S rRNA. W grupie badawczej zaobserwowano zarówno zredukowanie objawów depresyjnych oraz poprawę snu, jak i obniżenie poziomu IL-6.

Probiotyki są żywymi mikroorganizmami, które odpowiednio dobrane wywierają pozytywny wpływ na organizm gospodarza. W przeprowadzonym badaniu odnotowano, iż suplementacja NVP-1704 wpłynęła na poprawę zdrowia psychicznego oraz snu w grupie badawczej. Z uzyskanych danych

wynika, iż modyfikacja mikrobioty jelitowej może przyczynić się do poprawy wyników leczenia oraz co istotniejsze zapobiegania chorobom psychicznym. Wpływ mikrobioty jelitowej na rozwój i funkcjonowanie zdrowia psychicznego jest nieoceniony.

Jak stres wpływa na ryzyko wystąpienia zdarzeń sercowo-naczyniowych?

Maciej Puczyński, *mpuczynski98@gmail.com*, Wydział Lekarski, Collegium Medicum w Bydgoszczy UMK w Toruniu

Choroby cywilizacyjne stanowią znaczący problem w aspekcie zdrowia publicznego. Coraz większą uwagę zwraca się na choroby sercowo-naczyniowe, które znalazły się na pierwszym miejscu pod względem liczby zgonów w polskim społeczeństwie. Śmiertelność z powodu chorób sercowo-naczyniowych w Polsce w 2021 roku wynosiła blisko 35%. W Polsce aktualnie najczęstszą przyczyną zgonów z powodu chorób układu krążenia jest choroba niedokrwienna serca. Jednym z czynników ryzyka zachorowania na choroby sercowo-naczyniowe jest stres psychospołeczny.

Przeprowadzono badanie mające na celu ocenę wpływu stresu psychospołecznego na ryzyko wystąpienia epizodów niedokrwiennych u pacjentów ze stabilną chorobą wieńcową.

Do badania zakwalifikowano 14849 pacjentów ze stabilną chorobą wieńcową serca, u których zmierzono poziom stresu psychospołecznego poprzez wypełnienie ankiety informacyjnej. Ponowna ocena pacjentów została przeprowadzona 3 lata i 7 miesięcy później. Wyniki badania pozostają jednoznaczne. Pacjenci narażeni na stres psychospołeczny byli obciążeni większym ryzykiem nieporządkanych zdarzeń sercowo-naczyniowych takich jak: śmierć, zawał serca czy udar mózgu. Mniejsza ilość czynników stresogennych u pacjentów biorących udział w badaniu wiązała się z obniżeniem ryzyka sercowo-naczyniowego.

Poprzez wzgląd na wyniki badania przyszłością w prewencji i leczeniu chorób sercowo-naczyniowych wydaje się być zmniejszenie liczby oraz natężenia czynników stresu psychospołecznego w życiu pacjentów. Poza tym wpływ czynników stresogennych na zwiększenie ryzyka chorób serca i naczyń powinien być przedmiotem kolejnych badań klinicznych. Uwzględnienie czynników psychospołecznych w prewencji chorób sercowo-naczyniowych wiąże się ze znaczącym obniżeniem kosztów leczenia tych pacjentów oraz z poprawieniem jakości i zwiększeniem długości życia.

Kształtowanie świadomości prozdrowotnej w miejscu pracy. Podsumowanie Akcji pn. Pracodawca dbający o zdrowie pracowników

Katarzyna Kukawska, klara.kukawska@op.pl Katedra i Zakład Prawa Medycznego i Farmaceutycznego Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Promocja zdrowia w miejscu pracy w ujęciu klasycznym oznacza kształtowanie zachowań zdrowotnych pracowników, warunków fizycznych środowiska pracy oraz usprawnienie dostępu do świadczeń medycznych. Do początku XX wieku praca, jej charakter oraz miejsce wykonywania nie były związane z pojęciem zdrowia i nie miały uwzględniać jego utrzymywania. Zdrowie było pojęciem absolutnie podrzędnym w stosunku do konieczności świadczenia pracy bez względu na warunki jej wykonywania. Niemniej jednak, promocja zdrowia w zakładzie pracy od początku popierana była przez Światową Organizację Zdrowia.

Obecnie inicjatywę na rzecz zdrowia pracowników podejmowane w imieniu pracodawcy można podzielić na dwie grupy. Pierwsza dotyczy działań wynikających z aktów prawnych w zakresie ochrony zdrowia związanej z ryzykiem wynikającym z charakteru pracy oraz sposobu jej wykonywania. W tym przypadku pracodawca jest zobligowany do zagwarantowania bezpiecznego oraz higienicznego środowiska pracy, zgodnych z przepisami Kodeksu Pracy. Drugi typ aktywności wynika z woli pracodawcy i dotyczy zadań wykraczających poza określone przez ustawodawcę. Szczególnie nawiązuje do promocji zdrowia w miejscu pracy, która polega na budowaniu trwałych mechanizmów społeczno-organizacyjnych, motywujących pracowników do dokonywania zdrowszych wyborów, stymulujących bardziej przyjazny pracownikowi rozwój organizacji.

Istota działań prozdrowotnych w miejscu pracy stanowiła podwaliny do opracowania oraz wdrożenia Akcji prozdrowotnej pn. Pracodawca dbający o zdrowie pracowników. Wiązała się ona z przeprowadzeniem na terenie województwa Wielkopolskiego przez Szpital Kliniczny im. Heliodora Świę-

cickiego UM w Poznaniu we współpracy z wielkopolskimi przedsiębiorstwami w latach 2019-2020 ponadobligatoryjnych działań wspierających zdrowie pracowników. Do badania zgłosiło się 710 pracowników spośród 14 przedsiębiorstw.

Obniżenie funkcjonowania komponentów pamięci roboczej u osób starszych

Sylwia Sumińska, *sysum@ciop.pl*, Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy

W ostatnich latach obserwowany jest proces starzenia się społeczeństw. Wzrastająca liczba osób w wieku senioralnym przyczynia się do zmian w strukturze demograficznej oraz konieczności radzenia sobie z tymi zmianami. Wśród osób pracujących coraz większy odsetek stanowią osoby po 55. r.ż. Wiele badań ujawnia, że wraz z wiekiem następuje osłabienie funkcjonowania m.in. pamięci roboczej. Pamięć robocza jest systemem składającym się z kilku komponentów i efektywność funkcjonowania każdego z nich może się starzeć w innym stopniu. Celem badania była ocena starzenia się poszczególnych komponentów pamięci roboczej. W badaniu wzięło udział 80 osób w dwóch grupach wiekowych: 25-31 lat i 55-61 lat. Badani rozwiązywali 3 zadania: zadanie N-back, zadanie Sternberga, zadanie Ospan. Ocena efektywności pamięci roboczej odnosiła się do poziomu wykonania zadań: poprawności odpowiedzi i czasu reakcji. Dodatkowo mierzono inteligencję płynną (TMS-Plus), pamięć krótkotrwałą słuchową (Powtarzanie Cyfr), pamięć wzrokowo-przestrzenną (CORSI), uwagę (CTT) oraz hamowanie poznawcze (Test Stroopa). Wyniki wskazują, że osoby starsze wykonują na podobnym poziomie co osoby młode zadania obciążające pamięć roboczą w mniejszym stopniu (0-back, 1-back), ale w istotnie dłuższym czasie. Spadek efektywności wykonania pojawiał się przy zadaniach trudniejszych (2-back, Ospan, zadanie Sternberga). Ponadto mają na niższym poziomie poziom inteligencji płynnej (TMS-Plus), istotnie dłużej wykonują Test Stroopa oraz CTT, zapamiętują mniej cyfr (Powtarzanie Cyfr) oraz mniej kombinacji przestrzennych (CORSI). Dane te wskazują na osłabienie procesu przechowywania informacji i przetwarzania informacji. Osoby starsze mają większe trudności w zadaniu, w którym trzeba dokonać manipulacji na usłyszonym materiale oraz przejawiają większe trudności w hamowaniu poznawczym. Wyniki badań pozwalają na przygotowanie rekomendacji w zakresie interwencji dedykowanych osobom po 55. r.ż.

Peptyd C jako potencjalny wskaźnik ryzyka zachorowania na nowotwór złośliwy oraz parametr o znaczeniu rokowniczym

Aleksandra Basek, basek.aleksandra@interia.pl, *Studenckie Koło Naukowe, Katedra i Oddział Kliniczny Chorób Wewnętrznych, Angiologii i Medycyny Fizykalnej w Bytomiu, Wydział Nauk Medycznych w Zabrze, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, www.angiomedfiz.sum.edu.pl*

Grzegorz K. Jakubiak, grzegorz.k.jakubiak@gmail.com, *Katedra i Oddział Kliniczny Chorób Wewnętrznych, Angiologii i Medycyny Fizykalnej w Bytomiu, Wydział Nauk Medycznych w Zabrze, Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach, www.angiomedfiz.sum.edu.pl*

Choroby nowotworowe, choroby układu sercowo-naczyniowego oraz zaburzenia metaboliczne, w tym stany przedcukrzycowe i cukrzyca, należą do chorób cywilizacyjnych, będących jednym z wiodących problemów dla zdrowia publicznego na świecie. Na przestrzeni ostatnich lat związek zaburzeń gospodarki węglowodanowej z występowaniem oraz przebiegiem chorób nowotworowych jest przedmiotem rosnącego zainteresowania naukowców i lekarzy. Uważa się, że szczególny wpływ na rozwój choroby nowotworowej może mieć przewlekła hiperglikemia i hiperinsulinemia, co z kolei skłania do poszukiwania nowych parametrów mogących mieć znaczenie w diagnostyce oraz monitorowaniu efektów leczenia nowotworów złośliwych. Jednym z proponowanych parametrów jest peptyd C, który powstaje w procesie biosyntezy insuliny. Jego stężenie dobrze odwzorowuje aktywność tego procesu oraz wydolność wysp trzustkowych produkujących insulinę. W związku ze znaczeniem insuliny w procesie kancerogenezy, zaproponowano oznaczanie stężenia peptydu C w surowicy krwi pacjentów w celu szacowania ryzyka zachorowania na nowotwór złośliwy, a także w ocenie rokowania u chorych z już rozpoznany nowotworem złośliwym. Stwierdzono, że podwyższone stężenie peptydu C wiąże się ze zwiększonym ryzykiem zachorowania na raka m.in.: okrężnicy, trzustki, endometrium, prostaty lub piersi. Ponadto, podwyższone stężenie peptydu C w surowicy krwi chorych leczonych z powodu nowotworu złośliwego piersi lub prostaty zwiększa

ryzyko zgonu z powodu nowotworu, przez co zasadne może okazać się podejmowanie działań mających na celu obniżenie stężenia peptydu C w surowicy. Celem niniejszego wystąpienia było przedstawienie wyników przeglądu literatury na temat roli peptydu C w kancerogenezie, znaczenia klinicznego tego parametru biochemicznego w ocenie ryzyka zachorowania na nowotwór złośliwy oraz jego znaczenia rokowniczego u chorych z rozpoznanym nowotworem złośliwym.

Probiotykoterapia a *Acne vulgaris* – czy wykazuje pozytywne rezultaty w leczeniu trądziku?

Aleksandra Nowicka, *aleksnowickaa@gmail.com*, *Studenckie Koło Naukowe Dermatologii, Wydział Lekarski, Collegium Medicum w Bydgoszczy UMK w Toruniu, www.cm.umk.pl*

Skóra będąc największym organem człowieka sięga powierzchni blisko 2 m². Oprócz spełniania wielu istotnych funkcji takich jak ochronna czy regulacyjna stanowi ona również siedlisko bogatego mikrobiomu. Szacuje się, iż powierzchnia, którą zasiedla mikrobiom może zwiększyć się aż do 25 m², gdy weźmie się pod uwagę otwory oraz przydatki skóry takie jak mieszki włosowe czy gruczoły łojowe. Dowody wskazują, iż zaburzenia tego ekosystemu przyczyniają się do chorób zapalnych skóry takich jak trądzik (*Acne vulgaris*).

Enterococcus faecalis w formie probiotyku stosowany jest w leczeniu trądziku poprzez aktywność przeciwdrobnoustrojową na bakterie *Cuti-bacterium acnes*.

Badanie przeprowadzone przez naukowców z Korei Południowej miało na celu wykazanie skuteczności oraz bezpieczeństwa zastosowania probiotyku zawierającego *E. faecalis* jako ekstraktu CBT SL-5 w formie balsamu u pacjentów z łagodną do umiarkowanej postaci trądziku. Do badania będącego podwójną ślepą, randomizowaną i kontrolowaną próbą placebo zakwalifikowano 20 pacjentów. Połowa twarzy badanych poddana została kuracji ekstraktem CBT SL-5, natomiast druga połowa balsamem niezawierającym probiotyku. Ocenę skuteczności zmierzono po 2 i 6 tygodniach badając nasilenie trądzikowych zmian skórnych, zadowolenie pacjenta, zmian parametrów skóry oraz różnorodności mikrobiomu skóry. Zaobserwowano złagodzenie zmian trądzikowych na tej połowie twarzy, która poddana została kuracji probiotykiem.

Trądzik jest chorobą manifestującą się dysregulacją w eubiozie na wielu poziomach. Probiotyki podane w odpowiedniej ilości i odpowiednio dobranej formie wywierają korzystny wpływ na zdrowie gospodarza. Badanie to

potwierdziło, iż zastosowanie probiotyku z *E. faecalis* wywiera łagodzący wpływ na nasilenie zmian trądzikowych. Dbłość o równowagę mikrobiomu, zdaje się być kluczowa w zapobieganiu oraz leczeniu schorzeń skórnych.

Psychologiczne czynniki predysponujące do chorób sercowo-naczyniowych

Sławomir Radzikowski, *slawomir.radzikowski@gmail.com*, *Interdyscyplinarne Studentckie Koło Naukowe Geriatrii, Wydział Lekarski, Collegium Medicum w Bydgoszczy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu*

Choroby sercowo-naczyniowe, są w krajach rozwiniętych jedną z najważniejszych przyczyn chorobowości i śmiertelności. Pomimo prawidłowego leczenia, takie choroby jak: zawały mięśnia sercowego, przewlekła oraz ostra niewydolność serca, zaburzenia rytmu czy nadciśnienie tętnicze, często doprowadzają do zgonów lub niosą za sobą trwałe powikłania. Z wyżej wymienionych powodów, bardzo istotną rolę spełnia profilaktyka chorób serca. Oprócz czynników biologicznych, takich jak ciśnienie tętnicze, poziom lipidów we krwi czy otyłość, na występowanie chorób kardiologicznych, istotny wpływ mają również czynniki psychologiczne. Osoby leczące się przewlekle z powodu chorób serca, prezentują charakterystyczny wzorzec zachowań, który nosi nazwę wzoru typu A. Na ten wzorzec składają się charakterystyczne cechy osobowości pacjenta, które prezentują się jako skłonność do rywalizacji, agresja, niecierpliwość czy nadmierne poczucie odpowiedzialności. Bardzo istotnym pojedynczym czynnikiem sprzyjającym występowaniu schorzeń sercowo-naczyniowych jest stres. Jak wielokrotnie udowodniono przewlekły stres ma wpływ między innymi na wzrost ciśnienia tętniczego, stężenia cholesterolu i wolnych kwasów tłuszczowych we krwi.

Ekspozycja na przewlekły stres dotyczy pacjentów w każdym wieku i z różnych warstw społecznych. Może być związany z pracą zawodową, sferą rodzinną czy trudną sytuacją materialną. Ponieważ zupełne wyeliminowanie sytuacji życiowych wywołujących stres nie jest możliwe, to ważną rolę pełni profilaktyka oraz nauka radzenia sobie ze stresem.

Wiedza sportowców na temat zapobiegania urazom i kontuzjom w świetle chorób cywilizacyjnych – wyniki wstępne

Katarzyna Rocławska, katarzyna13.roc@gmail.com, Studenckie Koło Naukowe Fizjologii Wysiłku Fizycznego, Wydział Nauk o Zdrowiu, Collegium Medicum w Bydgoszczy, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, www.wnoz.cm.umk.pl/kfwfiat

Aleksandra Modlińska, aleksandra.modlinska@wp.pl, Katedra Fizjologii Wysiłku Fizycznego i Anatomii Funkcjonalnej, Wydział Nauk o Zdrowiu, Collegium Medicum w Bydgoszczy, Uniwersytet Mikołaja w Toruniu, www.wnoz.cm.umk.pl/kfwfiat

Choroby cywilizacyjne to choroby o charakterze globalnym, których główną przyczyną jest postęp technologiczny i coraz częstszy siedzący tryb życia. Wśród chorób cywilizacyjnych wyróżniamy m.in choroby układu krążenia, choroby układu oddechowego czy przeciążenia układu ruchu, który wpływa na prawidłowe funkcjonowanie wszystkich układów organizmu.

Celem badań było sprawdzenie wiedzy sportowców na temat rozluźniania mięśniowo-powięziowego, a także zweryfikowanie ich świadomości o zapobieganiu kontuzjom, urazom i przeciążeniom.

W badaniu użyto ankiety własnego autorstwa podzielonej na dwie części składającej się łącznie z 30 pytań. Pierwsza część dotyczy informacji demograficzno-społecznych oraz indywidualnej aktywności fizycznej korespondenta, druga zaś dotyczy rozluźniania mięśniowo-powięziowego i wiedzy na temat mięśni, powięzi.

W badaniu ankietowym dotychczas wzięło udział 37 osób, z czego 62,2% respondentów stanowiły kobiety, a 37,8% mężczyźni. Połowa badanych uprawia sporty indywidualne, a druga połowa sporty zespołowe. Najczęściej jest to sport amatorski, z częstotliwością treningów 2-3 razy w tygodniu. Ponad 50% osób potwierdza, iż wie, co to rozluźnianie mięśniowo-powięziowe oraz stosuje je podczas swoich treningów. Co istotne, aż 43,3% ankietowanych zaznaczyło, że nie wie, jak długo powinno trwać rozluźnianie. Tylko 13,5% respondentów wie, w jakiej kolejności stosujemy elementy aktywności fizycznej.

Wiedza sportowców na temat prawidłowego rozluźniania mięśniowo-powięziowego jest bardzo mała. Przydatne mogłyby okazać się prelekcje lub spotkania z fizjoterapeutami, trenerami oraz rodzicami, aby zwiększyć wiedzę młodych sportowców w zakresie zapobiegania przeciążeniom układu ruchu. Potrzebne są dalsze badania naukowe w podobnej tematyce.

Wpływ chorób cywilizacyjnych na przebieg ciąży i porodu

Martyna Goljat, martyna.goljat@gmail.com, Interdyscyplinarne Studenckie Koło Naukowe Geriatrii, Wydział Lekarski, Collegium Medicum UMK Bydgoszcz

Choroby cywilizacyjne, inaczej choroby XXI wieku, jest to nazwa na ogół chorób, które związane są z rozwojem cywilizacji – rozwojem przemysłu, zanieczyszczeniami powietrza i wody, pogarszającą się jakością żywności czy ciągle narastającym stresem. Choroby te mogą pojawić się w każdym wieku, jednak są coraz częstsze nawet u bardzo młodych osób. Mają one wpływ nie tylko na jakość i długość życia jednostki, ale również na przebieg ciąży i porodu, jak i na dalsze życie i zdrowie noworodka. Otyłość, choroba przewlekła dotycząca coraz więcej kobiet, jest częstym powodem niepłodności, poronień, przedwczesnych porodów, makrosomii płodu czy wad wrodzonych noworodka. Poza tym zwiększa ryzyko wystąpienia innych chorób metabolicznych, jak na przykład nadciśnienia tętniczego czy cukrzycy, które również stanowią ryzyko dla ciąży. Nadciśnienie tętnicze, a więc ciśnienie powyżej 140/90 mmHg w ciąży kojarzone jest jako stan przedzucawkowy, stanowiący ryzyko zrzucawki, drgawek toniczno-klonicznych, często połączonych z utratą przytomności, stanu bezpośrednio zagrażającego życiu matki i dziecka. Cukrzyca w okresie ciąży lub cukrzyca ciążowa również są czynnikami wielu powikłań, takich jak wady wrodzone czy przedwczesny poród. Obok otyłości i cukrzycy, warto również pamiętać o zaburzeniach odżywiania, takich jak anoreksja czy bulimia, które również nie są obojętne dla ciąży. Podczas wystąpienia zostały omówione wszystkie powyższe problemy, ze szczególnym uwzględnieniem patomechanizmu oraz możliwości opieki nad pacjentką.

Indeks Autorów

Basek A.....	25
Goljat M.....	32
Jakubiak G.K.....	25
Kukawska K.....	22
Laskowska M.....	13
Modlińska A.....	30
Nowicka A.....	19, 27
Puczyński M.....	21
Radzikowski S.....	29
Rocławska K.....	30
Sumińska S.....	24
Wrzosek M.....	15
Zembala-John J.....	11

**Grzegorz Gawlik, Barbara Pucelik, Adam Kłós, Ewelina Madej,
Janusz M. Dąbrowski, Przemysław M. Płonka**

*Rozwój nowoczesnych metod terapeutycznych w leczeniu czerniaka.
Mechanizmy molekularne i zastosowanie kliniczne*

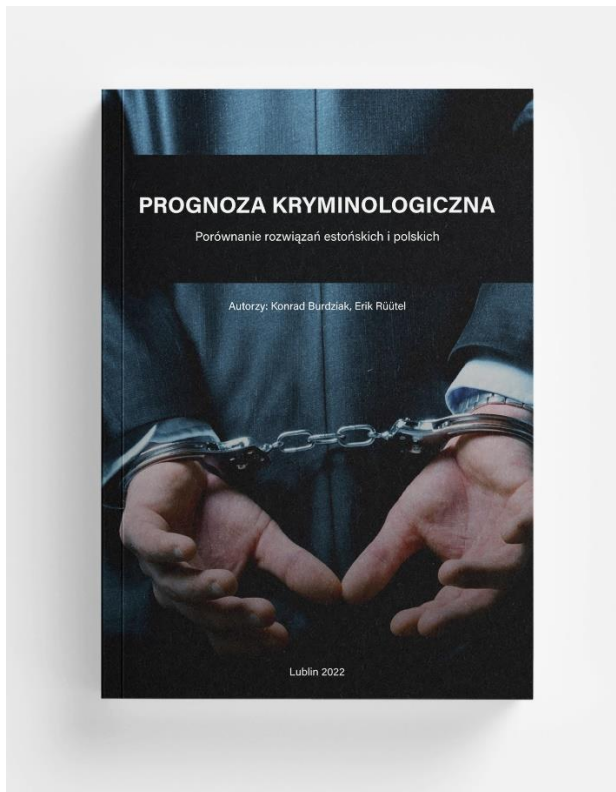
Zamówienia:

- www.wydawnictwo-tygiel.pl
- kontakt@wydawnictwo-tygiel.pl
- tel. 733 933 178 (Alicja Danielewska)
- ul. Głowackiego 35/348, Lublin

<https://allegro.pl/oferta/metody-terapeutyczne-w-leczeniu-czerniaka-11912304840>

dr. n. prawn. Konrad Burdziak, Erik Rützel

*Prognoza kryminologiczna
Porównanie rozwiązań estońskich i polskich*

Zamówienia:

- www.wydawnictwo-tygiel.pl
- kontakt@wydawnictwo-tygiel.pl
- tel. 733 933 178 (Alicja Danielewska)
- ul. Głowackiego 35/348, Lublin
- <https://allegro.pl/oferta/prognoza-kryminologiczna-burdziak-ruutel-12012911871>

Wydawnictwo
TYGIEL

Zapraszamy do zapoznania się z aktualną ofertą
Wydawnictwa Naukowego TYGIEL

kontakt@wydawnictwo-tygiel.pl

www.wydawnictwo-tygiel.pl

© DZIAŁALNOŚĆ

Wydawnictwo

Wydawnictwo Naukowe TYGIEL to podmiot zrodzony z doświadczenia oraz zaangażowania zespołu osób w pełni poświęconych promocji nauki i szeroko rozumianego rozwoju.

Publikowane przez nas prace są odzwierciedleniem trendów badawczych oraz zainteresowań naukowych środowiska akademickiego.

© DZIAŁALNOŚĆ

Biblioteka Cyfrowa

Biblioteka Cyfrowa należąca do Wydawnictwa Naukowego TYGIEL zawiera wszystkie publikacje wydawane przez Wydawnictwo. Dodatkowo została przyłączona do Federacji Bibliotek Cyfrowych, dzięki czemu mogą Państwo przeglądać zbiory udostępniane na całym świecie.

© DZIAŁALNOŚĆ

Czasopisma naukowe

Wydawnictwo Naukowe TYGIEL rozpoczęło prace nad kilkoma tytułami czasopism naukowych. Więcej szczegółów wraz z aktualnym stanem prac dostępne jest w zakładce „Czasopisma naukowe”. Osoby zainteresowane współpracą prosimy o kontakt.

V Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Choroby Cywilizacyjne epidemią XXI w.” odbyła się w formie online 8 lipca 2022 roku.

Celem Wydarzenia była wymiana doświadczeń, integracja środowiska naukowego oraz dyskusja na temat schorzeń związanych z rozwojem cywilizacji i będących współcześnie główną przyczyną zgonów na świecie. Spotkanie rozpoczęło od wystąpień Gości Honorowych, następnie w formie wystąpień ustnych swoje wyniki badań przedstawili uczestnicy Wydarzenia. Konferencja zgromadziła pracowników naukowych, doktorantów, studentów – przedstawicieli różnych dyscyplin nauk medycznych i nauk o zdrowiu, a także nauk społecznych.

Organizatorem spotkania była Fundacja na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL.

Fundacja na rzecz promocji nauki i rozwoju TYGIEL
www.fundacja-tygiel.pl

